

KLAGANDE

Semisjaur-Njarg sameby, 899100-1416

Ombud: Jenny Wik Karlsson
Svenska Samernas Riksförbund

MOTPARTER

1. Skogsstyrelsen
2. Arjeplogs allmänningsskogar

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Luleås beslut den 25 januari 2021 i mål nr 2636-20,
se bilaga A

SAKEN

Avvisad talan

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Semisjaur-Njargs sameby yrkar i första hand att förvaltningsrättens beslut upphävs och att kammarrätten prövar Skogsstyrelsens beslut i sak i enlighet med de i förvaltningsrätten framställda yrkandena. I andra hand yrkar samebyn att beslutet upphävs och att målet överförvisas till förvaltningsrätten för ny prövning. Samebyn anför i huvudsak följande till stöd för sin talan.

Skogsstyrelsens beslut att inte göra anpassningar till renskötseln berör samebyn på ett sådant sätt att beslutet måste vara överklagbart. Även om beslutet riktar sig mot markägaren får det en direkt negativ påverkan på samebyns möjligheter att utöva renskötsel. Det innebär i praktiken en prövning av markägarnas rätt att avverka i förhållande till renskötselns intressen och renskötselrätten. Samebyn har vidare fått yttra sig över anmälan om avverkning och beslutet i ärendet har skickats till samebyn med besvärshänvisning. Samebyn delar inte Skogsstyrelsens bedömning att den anmälda avverkningen är förenlig med 31 § skogsvårdslagen (1979:429).

Skogsstyrelsen har inte yttrat sig.

Arjeplogs allmänningsskogar har ingen åsikt gällande förvaltningsrättens beslut att avvisa samebyns överklagande men anser att målet ska återförvisas till förvaltningsrätten om kammarrätten bedömer att avvisningsbeslutet ska upphävas.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Den som äger skogsmark är, med vissa undantag, skyldig att underrätta Skogsstyrelsen om en planerad avverkning. Detta sker genom en avverkningsanmälan. Skogsstyrelsen har, sedan en avverkningsanmälan lämnats in, möjlighet att ta ställning till om vissa åtgärder med stöd av

35 § skogsvårdslagen ska förbjudas eller om markägaren ska föreläggas att vidta åtgärder som behövs för att de krav som ställs i tillämpliga regelverk ska uppfyllas. Om Skogsstyrelsen bedömer att något ingripande inte är påkallat behöver myndigheten inte vidta några åtgärder. I vissa fall fattar Skogsstyrelsen beslut av innebörden att myndigheten inte föreskriver om villkor eller förbud. Så har skett i detta fall.

Arjeplogs Allmäningsskogar har anmält en planerad avverkning till Skogsstyrelsen och har i anmälan redovisat vilka hänsyn till rennäringen som planeras att vidtas. Under ärendets handläggning fick samebyn tillfälle att yttra sig över avverkningsanmälan och uttryckte då att planerade hänsynsåtgärder inte var tillräckliga. Skogsstyrelsen beslutade att inte förelägga om villkor eller förbjuda de anmälda avverkningsåtgärderna. Av beslutet framgår att Skogsstyrelsen bedömer att den anmälda avverkningen till viss del kan komma att påverka renarnas vandringsmönster men att planerad hänsyn uppfyller kraven i 31 § skogsvårdslagen.

Frågan i målet är om Skogsstyrelsens beslut att inte förelägga om villkor eller förbud är överklagbart. Först sedan beslutet har förklarats överklagbart uppkommer frågan om samebyn har talerätt (se rättsfallen HFD 2019 ref. 21 och HFD 2020 ref. 12).

Kammarrätten konstaterar inledningsvis att Skogsstyrelsens beslut att inte föreskriva om villkor eller förbjuda de anmälda åtgärderna har en sådan handlingsdirigerande verkan att det utgör ett förvaltningsbeslut. I rättspraxis har det inte heller ifrågasatts att beslut att inte vidta någon åtgärd, så kallade nollbeslut, utgör förvaltningsbeslut (se rättsfallen RÅ 1996 not. 190 och RÅ 2010 ref. 29). Frågan är då om beslutet får överklagas.

Av 40 § skogsvårdslagen framgår att Skogsstyrelsens beslut enligt lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Även om det i en författning anges att ett

beslut kan överklagas, ska detta emellertid inte uppfattas så att alla sådana beslut är överklagbara. Överklagbarheten är begränsad till följd av allmänna principer som har utbildats i praxis (prop. 1997/98:101 s. 51). Den omständigheten att Skogsstyrelsen benämnt sitt ställningstagande som ett beslut innebär i sig inte att det får överklagas. Inte heller det faktum att samebyn getts tillfälle att yttra sig inför Skogsstyrelsens ställningstagande och fått beslutet skickat till sig med en överklagandehänvisning medför att beslutet kan överklagas endast av den anledningen.

Enligt praxis får en myndighets underlåtenhet att fatta ett visst beslut och beslut om att inte vidta vissa åtgärder inte överklagas. Högsta förvaltningsdomstolen har t.ex. i rättsfallet RÅ 2010 ref. 29 funnit att Datainspektionens beslut att inte vidta någon åtgärd med anledning av en anmälan dit inte var överklagbart. I rättsfallet RÅ 1996 not. 190 fann domstolen vidare att ett beslut att avskriva ett tillsynsärende inte var av sådan beskaffenhet att det kunde bli föremål för en överprövning i domstol.

Den i målet aktuella avverkningen är inte tillståndspliktig. Beslutet att inte förelägga om villkor eller förbud medför därför inte att en rätt till avverkning uppstår. Visserligen uttalar sig Skogsstyrelsen om den planerade åtgärdens förenlighet med 31 § skogsvårdslagen och beslutet påverkar onekligen samebyns möjligheter att bedriva renskötsel. Däremot har Skogsstyrelsen inte någon skyldighet att fatta beslut och något beslut kan därför inte heller framtvingas. Kammarrätten finner, mot bakgrund av ovanstående praxis från Högsta förvaltningsdomstolen, att Skogsstyrelsens beslut att inte förelägga om villkor eller förbjuda de anmälda avverkningsåtgärderna inte är ett överklagbart beslut. Det var därmed riktigt av förvaltningsrätten att avvisa samebyns överklagande. Samebyns överklagande till kammarrätten ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Anders Odmark
kammarrättsråd
ordförande

Anna Bornelyck
kammarrättsråd

Amanda Hugosson
tf. kammarrättsassessor
referent